Anul II Nr. 22

4 pagini 3 Lei

DUMINICA 23 MARTIE 1941

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI
Str. Popa Petre, 42 Etaj III
Telefon 2.33.55

ÎNVIEREA

SAPTAMÂNAL DE POLITICA ȘI CULTURA ROMÂNEASCA

DIRECTOR
TOMA VLĂDESCU

ABONAMENTE
Pentru particulari 200 lei pe an
Pentru autorități 1000 lei pe an

Inscris la Tribunalul Ilfov Registrul periodicelor sub Nr. 93,940

Procesul lumii noastre vechi

de TOMA VLĂDESCU

Fără îndoială că în ceasul ăsta în care toate formele lumii apar atât de nesigure și în care pe tot pământul armatele încă n'au sfârșit să se bată ca să taie în ziua de mâine noua fură a lumii — fără îndoială că în aceste împrejurări nici la noi acasă nu ar putea fi vorba de rosturi definitive. In atâta orb neastâmpăr și chiar în atâta violență pe care o vedem, noi ne agităm fără libertate la suprafața substanțelor noastre, reflexe nepricepute ale acestei esențiale mișcări — cașicând într'un vast cutremur al sufletului unanim, viața noastră însăși, toate formele ei, și-ar încerca noui așezări. Probabil într'o zi depărtată, cândva, când subt noui prefaceri vor fi înghețat definitiv atâtea forme de azi, noi le vom privi, — noi sau urmașii noștri — cu sentimentul nostalgic al unei Atlantide dispărute într'un timp care singur izbutește să rămână egal.

Privesc deaceea cu destul zâmbet atâtea conduce peremptorii pe care nu le turbură nicio îndoială și care par să cunoască de pe acum toate tainele adevărului! Dar în pendularea asta la care asistăm, când în fiecare zi alte adevăruri se ridică valabile, noi participăm puțin cu freamătul așteptării, în sentimentul că putem ajuta să găsim punctul fix, al echilibrului mai durabil, și cu iluzia poate că în dispozițiile omenești am găsi noi înșine puteri să colaborăm într'o măsură cu Necesitatea...

Dar dacă noi cerem într'adevăr altă înțelegere a zilelor incerte în care trăim, aceasta n'ar însemna firește refuzul de a căuta și de a pricepe — și mai puțin desigur nu știu ce neîncrede diletantă în valorile permanente care comandă societățile omenești.

Deaceea în această prudență care ne cenzurează scrisul și ne îndrumă pașii, nimeni să nu caute totuș brațul încrucișat peste neantul criteriilor și al valorilor, această „demisie" a unei inteligențe care abdică și care renunță — nimeni să nu creadă nici că ar fi vorba de acel scepticism renanian de pe la sfârșitul veacului trecut, pe care îl relua mai de curând un Romain Rolland, acel „**tout le a raison toujours**" cum spuneau atâți publiciști dezolați după dezastrele spirituale ale ultimului război. Un adevăr așa-dar exista... Cu siguranță!

Acestea sunt gândurile cu care noi vrem să pătrundem în gravele discuții de azi — și ni se pare că tot aici ar fi deopotrivă și singurul drum al marilor lumini pe care le vrem. Nu judecata grăbită, — când nu este de-a-dreptul interesată! — nici atâtea grosolane verdicte de băcani - sociologi care vin par'că să tulbure cele mai delicate compartimente ale sufletului și vieței!

pită cu seva lor neștiută toate secretele noastre de vieață! Probabil că lumile noastre nu durează, nu merg mai departe, nu-și găsesc alte puteri, decât ca aceste necesare jertfe care rodesc, cu această vieață care se ridică peste morminte.. Tot lucrul omenesc naște din contrariul lui, explică Socrate prietenilor — în ceasul în care așteaptă fericit această injustă moar-

cesul care ne preocupă, nici cauzele și nici soluțiile nu sunt deloc prea simple. Ele nu sunt totuși nici atât de insesizabile — și va fi rostul nostru cinstit, să încercăm a le vedea aici, cu toată grija de adevăr, în rândurile care urmează.

Atunci tinerii mai întâi... Dacă tinerii aceștia greșesc, dacă se rătăcesc adeseori, sau dacă pot greși? Dar firește că da! Și avem în istoria noastră chiar, destul de recen-

telor", cum am pretinde să funcționeze normal — când noi nu am transmis tinerilor noștri, să ducă mai departe, decât torțe murdare și flăcări impure! Dacă tineretul nostru a fost viciat, e sigur atunci că cel [illegible] viciu aici va trebui să-l găsim —iar dacă revoltele lui din acest timp din [illegible] au putut să treacă [illegible], fără îndoială că ele își vor putea găsi fără dificultate toate justificările inițiale!

D-l GENERAL ION ANTONESCU

Tinerii nu pot fi „mulţumiţi"...

Iată așa dar această mare răsmeriță care s'a ivit în familia românească — amenințând să ia tot mai mult proporțiile unei sumbre drame pe care aproape n'o mai putem suporta. Copiii noștri, tinerii atâta de discutați, se pare că au părăsit acoperișurile bătrâne — și subt un cer mai liber acum au rămas, puțin pierduți, rezemați de idealuri și stele. Adeseori avem să privim chiar destul de crispate figuri — iar sufletele, atât de streine câteodată, se citesc ușor în aceste întunecate priviri, în acești ochi înfometați de dezastre.

Dar să fie oare atâta de straniu? Și da și nu... Cum sunt toate adevărurile noastre! Noi știm totuș — și lucrul se uită prea mult—știm însă că fiecare generație înseamnă un pas mai mult, un pas „mai departe" într'o viață a cărei finalitate „...firește că nu ne vom pricepe s'o spunem! Dar tinerii au tocmai sensul acesta de a sparge într'un fel lumile vechi de a aduce astfel cu ei noui întrebări, pentru ca să ne dea — sau ca să-și dea lor înșile mai întâi — alte răspunsuri... A fi tânăr înseamnă dela început, și prin cel mai firesc proces, biologic aș zice, A NU MAI FI MULȚUMIT! Altfel dece ar mai fi să apară altă vieață, și dece s'ar mai deschide mereu alți ocih, alte priviri, peste o lume pe care o doare atât întuneric și pe care o sugrumă atâtea secrete! In vieața noastră care se face cu fiece zi tot mai „burgheză" — „... que la vie est quotidienne!", se lamentează Laforgue — într'o vieață obosită aproape de resemnatele ei mulțumiri, tânărul trebue să fie „altceva" neapărat: el e noutatea... e arta! El aruncă puțină virginitate peste patul învechit în care dormim — și ne invită la alte plecări... Și atunci — vai de aceia care pretind să nu li se tulbure somnul! Ei vor fi ridicați de această furtună a marilor dimineți — de aceste tulburătoare apariții care nu sunt altceva decât vieața! La ușa lui atât de închisă, constructorul Solness aude totuș bătăile misterioase ale altei vieți de care bătrânețea lui era îngrozită... Ale altei vieți care, oricum, va trebui să pătrundă! E Hilde, fecioara cu albastre priviri, și de incalculabile libertăți, căreia Solness îi făcuse odinioară atâtea făgădueli... Va trebui să le îndeplinească astăzi, — chiar dacă din acest turn, cel mai înalt, pe care acum îl va construi, sub implacabilele priviri ale Hildei, subt neînduratele ei chemări, Solness va trebui să cadă, cel dintâi, ca o jertfă, necesară poate, pentru marile înălțimi cucerite!

...Cu moartea pre moarte călcând", se spune în slujbele învierei — și probabil că aici palte pe care Atenienii au vrut să i-o dea.

Dar acelaș pare a fi și glasul tinerilor pe cari-i privim totuș atât de mirați. Ei ne cer, cu pinteni cari nu iartă, cu un fel de aspră nerăbdare, aceste alte înălțimi... Altfel nu ne-am putea împăca! Nu e nimic de făcut...

Tinerii de azi s'au rătăcit?

Dar dacă am vrut să cunoaștem „obiectul", dacă am vrut să știm mai întâi legile lucrului de care vorbim, apoi cu siguranță ele numai acestea sunt — și atunci numai în acest adevăr al lui, trebue să cunoaștem și trebue să privim tineretul. El are, indubitabil, în mijlocul nostru, în mijlocul societăților noastre, această funcțiune novatoare pe care nu i-o putem suprima — și la care el însuși n'ar putea să renunțe,... decât cu anii cari trec peste el și-l consumă! Un tânăr care nu dorește să schimbe, care nu se opune, care se arată mulțumit cu tot ce găsește, apare mai mult ca un paradox biologic, ca un accident al vieței, — este un prunc care se naște bătrân... Nu mai rămâne decât să-i crească burta, și să-l numim în consiliile noastre de administrație! Să-l privim cum mănâncă și adoarme... Dar cu astfel de tineri, o rasă n'ar putea să aștepe decât epuisare și moarte, — ar fi aceasta „lipsă de substanță" de care vorbește Taine. Se pare însă — din fericire! — că este o dramă care nu ne privește pe noi...

Pe de altă parte însă, tineretul acesta, pe care noi nădăjduim să-l pricepem, — să fie el totuși „adevărat", totdeauna? Să nu cunoască erori, să nu aibă căderi — și în această crudă și teribilă frumusețe pe care i-am văzut-o, să nu apară uneori grave accidente care vin par'că și trădează însăși misiunea lui? Această oroare de bătrâni" în sfârșit, să fie întotdeauna întemeiată — și nu cumva adeseori tinerii noștri așa cum am mai spus, s'au găsit ei înșiși confundând tinerețea cu „vârsta"? Sau chiar rosturile lor de înnoire, pe care le știm, pe care le-am arătat, nu cumva totuși ele se rătăcesc uneori ducându-ne pe drumuri înfundate și sumbre, unde niciun orizont nu apare? Iar dacă „bătrânii", cei mai mulți, și de atâtea ori, ignorează adevărul „tinereții", așa cum noi am încercat să-l pricepem aici — nu cumva, deopotrivă, tinerii uită funcțiunea nu mai puțin sacră a bătrânilor, acest imens capital pe care ei îl constitue, ca orice „capital",... „pentru achiziționarea bunurilor viitoare"?

Iată atâtea întrebări care se cer deslegate. Se vede bine însă, în felul acesta, că în pro-

tă, pilde care nu se mai uită. Sunt fără îndoială mai întâi acești „tineri domnișori dela Paris" pe cari Mihai Eminescu i-a prins ușor de lavaliera lor pașoptistă, și cu accente care nu se mai pierd, i-a arătat istoriei noastre atâta de goi, încât îi tremură vântul și astăzi dacă-i privim... Și ei, și tinerii ăștia, voiau „altceva", voiau o „înnoire"... Dar o voiau cu vechituri pe care le aduceau de aiurea! Și ei erau împotriva „bătrânilor"... Dar fiindcă nu-i cunoșteau! Drumul lor era astfel dela început ratat. Și iată așa — dar, iată un prim aspect al tinerilor cari au greșit — și cărora nici nu știu chiar dacă li s'ar putea găsi circumstanțe...

Dar tinerii noștri, dar cei de azi? A! povestea, acum este mai complicată puțin... Cu elementele însă pe care le avem, cu adevărurile pe care le știm, — și care, singure, trebue să ne conducă —, dacă vom privi mai sincer și vom căuta mai atent noi nu ne-am mira să vedem că excesele tinerilor de azi sau chiar erorile lor, sunt de fapt tot ale celor bătrâni! Este o lungă rea credință, este o foarte bătrână mizerie, care ne-a adus la atâtea dezastre... Cunoaștem desigur și noi această lentă CONTINUITATE care rezumă în timp însăși ființa neamului, această comodă soluție în marea problemă a generațiilor. E flacăra care trece din mână în mână, o știm, și care ar avea sensul să lumineze toate destinele viitoare...

Dar această continuitate, această „cursă a tor-

Țara de ieri... Darul tinerilor. Primele lupte!

Să facem acest proces? Atunci însă n'ar fi permis să-l privim numai de azi — să luăm efectele drept cauze! — dar va trebui cu siguranță să ne uităm cu cel puțin 20 de ani înnapoi... Și privirea asta apare astăzi mai necesară decât oricând!

Țara noastră de acum 20 de ani, țara asta atât de frumoasă într'un fel, și mare, așa cum trebue să fie — s'o spunem foarte simplu totuș, era o țară nedemnă. Dacă cei mai buni părinți ai noștri muriseră cu ochii mari deschiși peste granițele eterne, — pe de altă parte însă destui beneficiari, bine apărați de gloanțe, s'au ridicat peste morminte și au izbutit ușor să bage toată România Mare în buzunarele lor fără fund. Complici cu toți aventurierii Galiției, sau cu atâți păduchi ai ghetourilor de pretutindeni veniți, acești mizerabili, de cele mai multe ori bătrâni liberali, au ajuns în foarte scurt timp să transforme țara într'o imundă tarabă! Totul era o uriașă bandă liberalo-semită, — și la bursa asta cu pisrtui se trafica fără pudoare țărâna încă aprinsă a morților din războl...

Și tinerii noștri ce au făcut? Tinerii cari continuă azi, aceia pe cari-i judecăm acum? ce au făcut...

Ah!, aud glasuri care mă împietresc aproape de atâta dezordine intelectuală par'că, — de atâta necinste și impostură!

Tineretul „a fost insubordonat — zice un domn profesor — „INSUBORDONAT FARA SA ȘTIE CE VREA"... Și firește că acest domn profesor este d. Rădulescu-Motru, LIBERAL de doctrină, dar ȚARANIST până deunăzi și nu mai puțin, când a trebuit, „F. R. N."!

Alt domn, — e un gazetar acesta — pretinde că tineretul s'a agitat fără motiv, ca agitațiile lui n'au fost decât un „pretext", și că totul n'ar avea alt sens decât acela al unui tânăr arivism și setea câștigului fără muncă... Iar acest gazetar, de care mai aminteam deunăzi, trebue să spun astăzi că se cheamă d. Corteanu!

Altul spune, în sfârșit... Dar să mai continuăm? Toți spun la fel! Au „bătrânii" ăștia toți — aceștia, într'adevăr bătrâni! — o muzică stranie, a lor, glasuri de cârtițe sub-pământene...

După ce i-ați văzut târându-se prin toate ororile regimurilor trecute, după ce au măturat cu nedemnitatea lor toate vechile cluburi, astăzi îi vedeți din nou că răsar — cașicând nu ei ar fi adevărații vinovați ai dramelor în care se zbate tineretul de azi! Il vedeți că se arată din nou — și acuză! Și cum! Și pe cine! Hai domnilor, atunci—dacă trebue neapărat! — să vedem...

Intrebam ce a făcut tineretul nostru în fața desordinilor morale de după război — care au continuat până la 6 Septembrie trecut. Și am văzut „răspunsuri". Insubordonat, fără să știe ce vrea! Agitații gratuite, pretexte...

Nu, domnilor, nu!, de o mie, de un milion de ori: nu! In fața unei lumi pe care am spus-o, o lume atât de pătată și pe care creșteau atâția pistrui, tinerii aceștia, nemulțumiți prin natura lor mai întâi, așa cum le stă bine să fie — aveau de data asta cu atât mai multe rațiuni **să-și strige** nemulțumirile și revolta. Nu știu ce vrea tineretul acesta, sau căuta simple pretexte? Dar vă vedea pe d-voastră, întâi — bătrânii de azi și de ieri! — vă vedea, ca pe atâți alți „armanzi călinești", valeți docili ai blumenfelzilor dela Adevărul! Tinerii aceștia mai vedeau pe atâți „mârzești" liberali, de pe vremuri, cari dela ministerele lor făceau afaceri cu Bercovitz și cu Blank.

Orașele noastre apoi erau, cum sunt și astăzi — în mâinile jidovilor...

El mai vedeau în sfârșit o țară întreagă pe care o sugruma un club de briganzi semiți, al cărui sediu s'a descoperit acum, de curând mi se pare, în zilele noastre chiar... în aleea Vulpache! „Patroana" casei — D-na Lupescu... Lângă ea, atâți alți pe cari nu-i mai numesc!

Și atunci, tinerii ăștia erau insubordonați **„fără să știe ce vor?!** Sau totui să fi fost numai pretext?! „Pretèxte" — când ei strigau că țara în care își îngropaseră atâta de timpuriu părinții nu trebuia să se înnece în budoarul D-nei Lupescu, și nici în cassele d-voastră de bani... „Nu știau ce vor" acești înflăcărați băeți cari duceau mai departe lupta părinților lor, aruncând printre noi un straniu fior al mormintelor pe câmpuri bătute de foc, glasul acestor morminte chiar — sau plânsul lor nu va fi fost decât o stearpă agitație, numai lăcomie și foame! Lene și arivism...

Ah, triști procurori, cari vă târâți în marginea zilei fără lumină... Voi o să împăcați generațiile? Cu ce să le împăcați! Cu două-trei rânduri de gazetă... Cu atâtea aere de pontifi! Dar voi n'ați făcut decât să rupeți o țară — și mai mult decât atât, în fiecare zi, n'ați făcut decât să-i otrăviți sufletul, cel mai bun suflet pe care-l avea, sufletul tânăr!

Și atunci iată mai bine agitația aceasta a tinerilor de cari vorbim — este prima etapă. Dar în ceasul unui grav proces, în care cele mai grabnice soluții apar atâta de necesare, — lupta aceasta, se cere s'o privim mai atent, s'o cunoaștem așa cum a fost până în ziua de azi.

Am văzut tinerii venind în vieață cu setea lor de noutate, cu sensul lor de a se opune, — pentru alte adevăruri și pentru alte construcții... Dar cu atât mai mult atunci, acești băeți cari trebuiau să privească țara noastră de acum 20 de ani, aveau destule rațiuni să-și strige din plin, „tinerețea" lor, — să se opună, să inoveze, să schimbe! Se arătau privirilor lor dela început torturate, atâtea lucruri care în nici un caz n'ar mai fi putut să rămână așa cum erau. Și ei au fost „gata" atunci, pe înaintatele lor poziții! E aici toată minunata lor crimă... Ei n'au abdicat admirabila misiune care le revenea!

Grupați în jurul lui A. C. Cuza așa dar — unde mai toți, atâta de risipiți, încep să se regăsească și azi — tinerii aceștia înflăcărați și dârji au inițiat o luptă. O luptă de proporții unice în toată istoria noastră politică și spirituală din ultimul timp... Dacă într'adevăr motivele naționale au ajuns foarte curând să fie valori nediscutate în catechismul acestei generații de foc, — nu mai puțin însă, și poate prin chiar contrastul unei lumi atâta de strâmbe pe care o vedeau, tinerii noștri au început să aibă sugestia unui întreg adevăr moral care va trebui să rezume toat misiunea lor. Pentru ca s'au cheltuit atâtea tinere vieți, atâtea ardori... Dar din ceasul acesta o geană de sublim începe să nimbeze fruntea românească, de un sens aproape universal acum — și atâta fior de absolut nu mai încetează să ne frământe sufletele! Dacă vreți, ne-am îmbolnăvit de „Frumos, — și fără ei nu ne mai putem vindeca.

Acesta este darul de aur pe care tinerii cu jertfa lor l-au făcut zilelor noastre bătrâne!

Cum s'a primit lumina?... Marea ruptură.

Dar cum a fost primit darul acesta? Cum s'a răspuns luptelor tinerești? Și bătrânii, cum au înțeles ei lumina care încă arde peste casele noastre?

Ah, o știm cu toții! S'a răspuns cu temnițe și cu paturi de pușcă... Este un destin fără scăpare... Probabil! Dar așa s'a răspuns! Cel dintâi dintre tineri, A. C. Cuza desigur — marele vinovat, ziceam deunăzi — a fost ostracizat, gonit firește din lumea oamenilor „serioși"... Un timp, i s'a retras chiar tribuna parlamentară — unde cred și cu că glasul lui era o primejdie! Apoi, fiindcă învăța pe studenți adevărul, a fost gonit dela Universitate. Și până astăzi aproape, aș zice că nu-l prea vedem...

In jurul lui în sfârșit atâtea mari conștiințe oneste, atâtea admirabile energii au rămas condamnate până în ziua de azi. Nimeni nu le aude, nimeni nu le vede — nimeni încă nu le-a descoperit până chiar în ceasul acesta!

Dar ce a spus A. C. Cuza timp de o viață de om — și, lângă el, ce au spus toți tinerii lui?

E clar acum, se vede, nimeni nu mai poate nega: **AU SPUS CHIAR ADEVARURILE CARE TRIUMFA ACUM ȘI CARE FAC STATUL NOSTRU DE AZI!** Această românizare a nației, mai întâi, această înnoire a ei prin alte sensuri morale — tot ce face în însfârșit culoarea nouă, de alt cer și de alt azur, pe care vrea să și-o dea România de azi.

Dar atunci, să ne gândim bine, în oameni de cari vorbesc — aceste adevăruri, ele înșile au fost oprimate! Când A. C. Cuza era gonit din toate rosturile de Stat — adevărurile astea de fapt erau alungate. „Bătrânii" de până mai ieri — dar cari astăzi încearcă din nou să ridice capul! — îndrăzneau să creadă sau în orice caz se zbăteau să țină Țara p

continuare în pag. 4-a

PAGINA STUDENȚEASCĂ

Cuvânt de intâmpinare profesorului A. C. Cuza

Din Iaşul atâtor legendare figuri ce şi-au confundat traectoria existenţii lor cu sbuciumul de epopee al neamului, din oraşul pe a cărui gamă romantică trecutul îşi cântă duios atâtea amintiri şi atâtea avânturi, din cetatea de visuri rebele de doruri aprinse şi mereu depărtate a marelui Eminescu s'a desprins, ca un mesagiu al destinului nostru românesc, venind spre Capitală profesorul A. C. Cuza.

Noi tinerii, care l-am îmbrăţişat cu privirile, care l-am simţit în strângerea de mână avântările şi miracolul unei tinereţi mereu aceiaşi, am descifrat încă odată sensurile adânci ale unui crez, ale unei consecvenţe unice, ale unui emoţionant capitol de luptă cu grave, cu măreţe şi cuceritoare resonanţe naţionale. Era parcă un miraj desprins din sodiile depărtate pentru a căror coborâre între noi arde flacăra uriaşă a tinereţii noastre, era parcă întrupată proectarea chinuitoarelor noastre vreri, părea că s'a fost deschis o misterioasă poartă a trecutului şi pe sub arcurile ei de răscolitoare peisagii trecea iluminat prin prezent spre zările viitorului omul resumativ al neamului.

Nu ştiu de ce dar tresăream toţi captivaţi, surprinşi poate în lagărul atâtor preocupări diverse la vederea aceluia care toată viaţa nu a ştiut să fie mantică, viziune largă şi , tinereţe idealistă şi romantică, visi unelargă şi răscolitoare.

Desigur instinctul de conservare naţională care după afirmaţia maestrului Brătescu-Voineşti se întrupează clar şi neconfortant în omul atâtor fermecătoare armonii, atâtor inefabile strune, în omuleţul acesta viol şi şăgalnic ca o snoavă românească şi pe care noi ieri l-am văzut parcă mai tânăr ca totdeauna... Am simţit în noi atâtea nostalgii atâtea depărtări, atâtea doruri şi atâtea tristeţi... Am simţit roua fierbinte a lăcramilor pe vioara albă şi de atâtea melancolii a tinereţii noastre. Plângeau strunele atâtor „câte ar fi putut să fie" dacă A. C. Cuza ar fi fost ascultat mai de mult atunci când el oficia la altarul neamului numai cu aborul tinereţii.

Poate atâtea dureri s'ar fi stins înainte de a se naşte, poate primăverile noastre ar fi fost mai pline de flori albastre şi privighetori, poate pe chipul neamului nu s'a mai aşternut umbrele neconsolării!

A. C. Cuza purta în sclipirile vioaie ale ochilor o mustrare senină pe care noi tinerii cu iubitul nostru profesor ar trebui să o trimitem în atâtea locuri, să o facem să pătrundă în frământarea plină de regrete atâtor cunoştinţe.

L-am văzut pe A. C. Cuza, am văzut durerile ceasului deacum, tinereţea mereu aceiaşi şi nădejdile împlinite ale viitorului! Alături parcă era fruntea înaltă, senină, veşnic adulând zările a magului dela Ipoteşti, era neamul transfigurat de chemările lui şi de dreptatea lui, care va trebui să fie odată auzite. A. C. Cuza, profetul semnelor şi al tinereţii noastre, te vom urma cu toată vibraţia, cu toată unda năvalnică a anilor noştri, cu toate dorurile şi durerile şi mai ales cu toată hotărârea noastră vulcanică.

Primeşte dar din partea celor care luptă pe această baricadă şi a tuturor conştiinţelor care vibrează şi freamătă pentru marele nostru crez semnificaţia biruitoare, simbolul cuceritor al unei flori albastre!

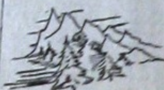
Mircea Ruşavăţ

Puncte cardinale

Sub flamura crezului antisemit şi creştin

Spre deosebire de alte baricade, dacă printr'o largă concesie le putem numi aşa, unde se [illegible] compromisuri şi confuz pletora cosonilor a căror „sticlă cu pomadă, după cuvintele marelui Eminescu constitue singura armă desprinsă din vastul arsenal al tinereţii, noi înţelegem să ne mărturisim integral platforma ideologică a luptei în care ne-am angajat tot elanul şi toate forţele noastre.

Antisemitismul şi creştinismul sunt concluzii organice, consecinţe logice şi imuabile ale crezului nostru naţionalist. Cine crede că poate milita cu un real succes pe baricadele atât de solicitate ale naţionalismului, fără să arboreze în conştiinţă crezul antisemit şi creştin se înşeală, sau este de rea credinţă. Socotim că este cea mai mare eroare a ne îndemna să promovăm oricum şi în orice fel o spiritualitate care să nu fie expresia riguroasă a structurii noastre pur naţionale. Dincolo de pregătirea profesională, tineretul român va trebui să-şi formeze o educaţie spirituală, o cultură grefată pe fundamentele noastre strict etnice pe temeiile structurei noastre rasiale. A striga studentul la carte este o recomandaţie incompletă şi de două ori eronată. Mai întâiu, după cum am mai arătat aci, recomandaţia strictă a cărţii, de o incontestabilă şi pură rezonanţă democrată, această flaşnetă prin care suflau duhu-

rile negre ale iudeo-masoneriei cutremurate de valul revoluţionar al tineretului naţionalist lipseşte viaţa publică de elementul dinamic şi generos al tinereţii, rupe echilibrul societăţii stabilit prin colaborarea experienţii cu elanul, comprimă impulsii avântul generaţiei tinere a cărui isbucnire implacabilă şi vulcanică poate sdruncina aşezământul statului. „Studentul la carte" nu rezolvă conflictul dintre generaţii şi mai mult această lozincă lansată emfatic, ca o reţetă miraculoasă, ca o terapeutică a crizei pe care o traversează vremurile noastre, constitue o abdicare dela trecutul şi învăţămintele istoriei.

Toate epocile de adâncă prefacere naţională au fost alimentate de impulsurile şi idealismul generos al tineretului. Am vrea să ştim sincer ce făceau la vârsta noastră cei care ne recomandă astăzi cu exclusivitate cartea! Nu suntem exclusivişti, dar să nu fim trataţi cu exclusivism! Şi iarăşi să se ştie acţiunea tineretului în arena vieţii publice nu va însemna nicidecum adeziunea sa la obiectivele vreunui partid politic, ci va fi, aşa cum am mai spus-o, o cenzură, un permanent control exercitat intransigent după imperativele conştiinţei şi intereselor noastre naţionale. Nu respingem cartea, dar după cum spunea marele şi neuitatul Goga, vom ţine cartea într'o mână şi sabia crezului naţionalist în cealaltă. Şi să fim acuzaţi dacă dintre dascălii noştri şi Octavian Goga alegem pe acesta din urmă. N'am putea face altfel, chiar dacă am vroi! Destinul inexorabil al tinereţii!

In al doilea rând suntem în-

demnaţi la carte pentru pregătirea noastră profesională, nimic de zis şi cred, suntem îndemnaţi la carte pentru formarea unei culturi temeinice atât de necesară pentru existenţa şi afirmarea unui neam şi aci ridicăm obiecţiunile noastre. Nu ni se spune nimic referitor la calitatea cărţii. Dincolo de cartea pregătirii profesionale nu ni s'a spus, cel puţin noi n'am auzit, recomandându-ne cartea formării unei spiritualităţi dinamice şi naţionaliste al cărui

protetip îl găsim, asociat de cele mai strălucite rezultate, în [illegible] totalitare cum sunt Germania şi Italia. S'a uitat axioma de valoare universală lansată, pentru toate popoarele ce vor să trăiască, de profesorul A. C. Cuza: Naţionalitatea este puterea creatoare a culturii, iar cultura forţa creatoare a naţionalităţii. Şi cât de actuală, cât de imperativă este astăzi! Ea

Cultura poate şi trebuie să devină o valoare universală, dar naţionalitatea rămâne poarta prin care se intră în universalitate.

Instinctul de conservare ne comandă cultură veritabilă, deci autentic naţională izvorâtă, plămădită în laboratorul complicat al etnicului.

Universalism cultural fără fundament cultural naţional nu există deoarece însăşi universalismul iudaic este un odios naţionalism cultural animat de stăpânirea spirituală a tuturor popoarelor. Tineretul nu poate rămâne pasiv la spectacolul sumbru al acaparării iudaice! Deaceia să-şi aminte toţi domnii care în numele tinereţii ridică un stindard, o baricadă de reconstrucţie naţională. Să-şi aminte că nu este posibilă o reconstrucţie naţională fără naţionalism, deci fără o cultură naţională, deci fără antisemitism, care rămâne cea mai adevărată piatra unghiulară pe care se aşează noua eră a omenirii. Veacul umanitarismului demo-iudaic cu spiritualitatea lui fadă şi disolvantă s'a încheiat irevocabil. Bilanţul lui este trist şi decepţionant, iar peste ruinele sale recente se ridică într'un impresionant tempo de marş spiritul dinamic al unei noui epoci cu o altă arhitectură spirituală, cu un alt crez, cu o altă

mentalitate.

Simulacrul culturii iudaice, morbul spiritualităţii cosmopolite, este [illegible] trelor naţionale, simptomul decadenţei naţiunilor. Freud, Einstein, Bergson sau alte eminenţe ale „culturii umane" sunt expresia celui mai crâs negativism, sunt reprezentanţii celui mai veritabil factor de desagregare naţională, iudaismul. [illegible] vansată măsură de profilaxie împotriva virusului iudaic şi cea mai categorică faţă de afirmare a naţionalismului integral.

Cultura românească este fi[illegible] naţională şi antisemită.

Cea mai elocventă probă ne-o furnizează figurile ei proeminente care au manifestat cea mai categorică atitudine antisemită, începând cu ierarhii cari au ctitorit primele forme ale culturii noastre şi sfârşind cu Bogdan Petriceicu, Haşdeu, Alexandri, Eminescu, Conta, A. C. Cuza, Octavian Goga, N. Iorga cari au înălţat-o pe cele mai avantate piscuri, toţi au militat sub o formă sau alta pentru biruinţa catechismului antisemit.

Şi apoi poporul român este un popor ortodox.

Creştinismul ortodox este un element constitutiv şi structural al etnicului nostru românesc. Nu noi am primit creştinismul ca o credinţă, ulterior naşterii noastre, ci această credinţă a ctitorit plămada etnică a neamului nostru, integrându-se organic structurii noastre naţionale. Creştinismul şi mai ales creştinismul ortodox este antisemit fiindcă este naţional şi a unei antisemitismul devine o consecinţă logică a naţionalismului nostru creştin.

Orice încercare de reconstrucţie naţională care face abstracţie de preceptele catehismului naţional şi creştin este sortită eşecului.

Tineretul care vroeşte [illegible] mântuirea [illegible] trebuie [illegible] pe cu hotărâre neclintită [illegible] cadele, tranşeele de luptă ale crezului naţionalist - an[illegible] şi creştin. Ele alcătuiesc cele două dimensiuni, cele două atribute ale spiritualităţii noastre româneşti. Cultura şi dinamica vieţii noastre naţionale; rezistenţa şi ofensiva puterilor româneşti se leagă organic de idealul naţional-antisemit şi creştin. Deaceia noi dela această tribună ne orientăm şi credem în izbânda acestui ideal, care se confundă cu lupta, cu crezul şi sensul tinereţei noastre.

Mircea Popescu

Primăverile noastre

Cartea, inima şi chemările tinereţii

Pentru că cei 21 de ani ai tinerilor sunt [illegible] chemaţi să-şi rostească păreri în materie de guvernare, se presupune că acest bilanţ de existenţă este suficient pentru a-şi exprima cea mai dificilă părere. Şi dacă această vârstă este consacrată printr'o astfel de unanimă acceptare în lucrul statului, evident că în dirigiurea noastră proprie, tineretul este logic şi legitim autorizat să vorbească.

Adevărul pe care vrem să-l strigăm este că o Naţie nu se [illegible] nici pe sisteme administrative nici, numai pe biblioteci şi laboratoare ci pe valori morale. Şi aşa ajungem la o temă care se pune, se desbate insistent şi larg astăzi: Studenţii să-şi vadă de carte!

Evident. Student vine dela a studia; cine nu studiază nu mai e student. Deci student fără carte nu se poate concepe. Cine se pregăteşte pentru un loc de conducere în destinele neamului trebue să înveţe, trebue să fie pregătit; cine nu vrea aceasta nu e nici patriot nici om cinstit. Dar Universitatea, după tălmăcirea însăşi a acestei noţiuni, care reuneşte întreaga sbuciumată tinereţe, nu este, nu poate fi limitare. Problemele Naţiei sunt probleme de cultură şi de trăire în veşnicie şi dacă ele nu

se desbat numai în bibliotecă şi laborator atunci este inerent, este fatal ca pe valurile astea atât de agitate ale vieţii publice să vedem înotând vigurea tinereţea.

Se zice că maturitatea argintie a naţiilor este mintea lor iar primăvara-le exuberantă a tinereţii le este inima. Mintea este ca fereastra prin care pătrunde lumina adevărurilor asupra lumii şi existenţii, dacă însă această lumină nu trece prin inimă lumea e încremenită.

Se spune, şi ne pare rău că pe bună dreptate, că un regres de cultură şi intelectualitate stăpâneşte tineretul universitar astăzi. Noi credem însă că aici e o cauză pe care o cam ocolim.

Nu a fost în folosul vieţii spirituale pătimirile anumitor funcţiuni vegetative ale atâtor ti-

neri, cari pe lângă [illegible] riniţă şi [illegible] tineretul, — de s'ar [illegible] cu sufletul plin de [illegible] stomacul gol, gol [illegible] la existenţă de a [illegible] mişca, nu sunt [illegible] ale studiului. Studenţii [illegible] lume un anumit standard [illegible] lă. Iosif-i lipseşte [illegible] ale spiritul [illegible].

De mult timpul [illegible] biblioteci şi o camera [illegible] gând nu l-au [illegible] demişei, decât cu [illegible] ţii. Când [illegible] corp [illegible]

tăcimidă [illegible] şi că [illegible] linia naţiei sfatul ea [illegible] luptă implică şi [illegible] il e furat [illegible] de [illegible] atâ venetic, neamului.

Recâştigându-le pe [illegible] două, probleme cultur[illegible] vă dela sine pentru că [illegible] noi.

*

Spiritul Neamului, [illegible] dent, ne-a gândit şi [illegible] laşi sânge şi ne-a pus [illegible] semnul lui neîndoios, [illegible] re!

Dacă nu ne vom înţelege [illegible] acum, când vor trece [illegible] fi ruşine să ne revedem [illegible] sitatea să ne întâlnim [illegible] ţea; vom fi iremediabili [illegible] iremediabili trădători.

Ne gândim la credinţa [illegible] moşilor: odihna pe veci [illegible] teaptă dincolo de pragul [illegible] acum sbucium, cât mai [illegible] sbucium tinereţe!

D. Ca[illegible]

Ce spune studenţimea

Intr'un vagon de tramvai în care mă urcasem spre a mă duce la Cămin, am ascultat întâmplător discuţia ce se înfiripase între doi domni cam între 35 şi 40 de ani. Vorbeau despre ticăloşeniile săvârşite de rebeli şi printre altele, unul a spus: „S'a stera deacum studenţimea. Domnule, unde sunt studenţii de altă dată, unde este dragostea lor pentru această ţară?"...

Nu m'am putut stăpâni şi am intrat în discuţie:

— Dar ce vă face, Domnilor, să aveţi astfel de păreri despre studenţime?

Şi poate fără ca să ştie că şi eu eram student şi cu o oarecare mirare în glas, mi-a răspuns unul:

— Dumneata nu vezi cine sunt studenţii.

N'am putut răspunde nimic. Aceste vorbe rostite repede încât aproape nu le înţelegeam, m'au făcut să cobor la prima staţie şi să-mi continui drumul pe jos. Aşa dar, studenţimea a început să fie învinovăţită de relele care cad peste această ţară. Dar cum se poate! Cum poate cineva aşa de nedrept şi aşa de [illegible] cu cei tineri?

[illegible] multe zile după aceasta, am [illegible] ca rătăcit. Deci eu şi atâţia [illegible] mine, pe care i-am văzut şi [illegible] sunt înfierând chiar din primul moment acţiunea rebelilor şi [illegible] pe toţi că numai Generalul [illegible] Ţara vor învinge, suntem în[illegible] cu acelaş cuvânt greu, că domnul Patriei, Regelui şi Conducătorului nostru; pentrucă doar aşa [illegible] studenţimea, iar noi suntem studenţi.

[illegible] adevărat!

[illegible] studenţimea a fost aceea care a [illegible] gata să se jertfească [illegible] idealurile Naţiunii. Acei ca [illegible] ideea contrară nu pot fi [illegible] Neamului nostru [illegible] de el. Ei pot fi ori ce, [illegible] nu pot fi.

[illegible] văzut unul sau doi dintre [illegible] rătăciţi în cetele celor [illegible] aceasta nu poate fi decât o [illegible] sau au fost asemenea cu [illegible] bună credinţă, sau au fost [illegible] iar înflăcărarea copilărească [illegible] cu fanatismul lor, i-a [illegible] pe care au regretat-o [illegible] dintre acei unul sau doi, a [illegible] un student în adevăr al-

terat de ideea fixă de a lovi în conducători şi de a distruge această ţară, el sau a fost introdus fraudulos în universitate, sau s'a fost zămislit; iar studenţimea şi într'un caz şi în celălalt se leapădă de el.

Aşa dar nu e adevărat! Tot ce e student se apără într'un glas! Vinovaţii, sau mai bine renegaţii Neamului, care au putut lua arma în mână ca să tragă în fraţi pentru a-şi face anumite interese, vrând să răstoarne ordinea sinceră şi naţionalismul adevărat introdus de Conducător în ţara noastră, sunt vrăjmaşii de studenţime, iar dacă a fost unul dintre noi, dintre studenţi, îi spunem că se pedepseşte singur, aşa cum îl înfierează de altfel şi Conducătorul statului, iar dacă-i lipseşte curajul, îl desconsiderăm şi-l urâm pentru laşitatea lui.

Să nu creadă nimeni că studenţimea s'a robit şi-l susţine cutva interesele trufaşe, pentrucă vremurile sunt grele şi i-a oferit un ajutor. Nu! Dacă vremurile sunt grele, şi noi suntem mai câştigaţi. Noi nu înţelegem să ne plecăm decât în faţa acelor care doresc binele patriei.

Luptătorii dela 1922 şi-au vărsat sânge, au pierdut ani din viaţă pentru o Românie liberată de jidani. Noi avem aceiaşi forţă morală şi trupească pentru ca să ducem la sfârşit această operă; dar noi mai avem ceva de împlinit! Ceva care aşteaptă toată suflarea românească. De aceea noi nu ne robim unei idei distrugătoare de neam. Noi îl urmăm pe Conducătorul nostru în opera sa mare.

S'a susţinut poate odată că studenţimea face politică. E greşit. A dori binele ţării şi a urma pe cel ce poartă destinele naţionalismului nostru, nu înseamnă a face politică. Acest cuvânt, în înţelesul ce-i căpătase în ultimele decenii, trebue să fie şters din dicţionarul „zilnic.

Cerem într'un glas să ni se acorde încrederea, care trebue s'o aibă pentru la fii săi. Acei prea puţini ce au fost răi şi pervertiţi poate să fie, sau se vor pedepsi ei înşişi, sau îi vom scoate dintre noi. Dragostea noastră pentru Naţiune, Rege şi Conducător se va arăta oricând mare, dătători de credinţa noastră în Dumnezeu.

Traian Cârţan
Student - Suceava

UN IMPERATIV AL VREMII

Restabilirea tradiţiei studenţeşti

Vitregia vremurilor din urmă, oricât s'ar căuta să se înfăţişeze, nu s'ar reuşi să se desvălue în toată duritatea şi catastrofala ei realitate.

Şi această negrăit de apăsătoare realitate nimeni nu o trăeşte în toată materialitatea ei ca tineretul care a deschis ochii minţii lui, într'o vreme când mijia orizontul biruinţei idealului secular: reintregirea moşiei străbune, iar când realizarea lui a fost o certitudine, n'a dorit altceva decât s'o cimenteze cu sufletul său pentru eternitate.

Dar... Dezamăgirea suferinţei, umilinţele de tot felul, i-a spulberat cimentul, înainte de a-l putea funda la temelie.

Crivăţul destrăbălării, al urii şi al desbinării i-a lăsat sufletul de izbelişte, iar visurile lui considerate adesea impulsiuni anacronice. Totuşi, călcând pe aceste cărări de spini, pe parcursul cărora sbuciumul în sine era un tovarăş nepăsător, inima şi mintea lui n'a încetat să caute oaze răcoritoare şi dătătoare de noui puteri, pentru a se apropia, deasupra durerilor şi împilărilor de tot felul, iarăşi de zarea care i-a luminat prima dată faţa: biruinţa.

Dar, drumul e mai mai anevoios fără tovarăş. Tineretul a simţit acest lucru şi n'a întârziat să şi-l alăture în drumeţie, în persoana tradiţiei, în fapta şi viaţa înaintaşilor, în admirabila şi concludenta lor revărsare de energii.

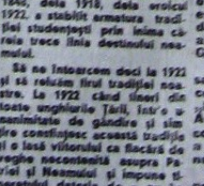
Acest trecut noi îl vedem astăzi, mai distinct ca oricând, chezaş al izbândei care va pune capăt durerilor şi va aduce înserare în Ţară şi deci [illegible] noastre.

Trecutul vieţii studenţeşti ne

învaţă strategia ofensivei spre viitor. Restabilirea lui va transforma astăzi, amintirile de eri, în îndemnuri pentru viitor.

El ne desvălue arma cea mai sigură a reuşitei: credinţa în Dumnezeu şi însuşirea învăţămintelor culese de pe urma luptelor din toate vremurile.

In fine, această minunată tradiţie studenţească ne învederează faptul perfect istoric, al înfrăţirii tineretului din toate vremurile cu marile cauze naţionale. Această permanentă contribuţie a tineretului la făgaşul glorios al istoriei noastre,

formează fundamentul existenţei tradiţiei studenţeşti.

Fapta tinerilor cărturari dela 1848, dela 1918, dela eroicul 1922, a stabilit armatura tradiţiei studenţeşti prin inima căreia trece linia destinului neamului.

Să ne întoarcem deci la 1922 şi să reluăm firul tradiţiei noastre. La 1922 când tineri din toate unghiurile Ţării, într'o unanimitate de gândire şi simţire consfinţesc această tradiţie şi o lasă viitorului ca flacără de veghe neconteniă asupra Patriei şi Neamului şi impune tineretului datoria de a nu înceta să se apropie de marile transformări ale timpurilor şi a le învesti la vreme cu pece-

tea înfăptuirii, într'o singură luptă, într'un singur suflet.

Regăsirea în spiritul acestei tradiţii, ne va garanta, înaintea oricărei simbioze spirituale, izbânda sacrificiilor de mâine.

Dela ei, înaintaşii noştri, prin ei, prin viaţa şi suferinţa lor, prin tot ceeace ne aminteşte de ei, ne înalţă şi încălzeşte inima, ne vom croi drumul de onoare în pagina de glorie a viitorului scumpei noastre Patrii.

Tradiţia studenţească ne va arăta semnul când la arma cărţii vom alipi ascuţişul săbiei, ce ne va călăuzi idealul şi entuziasmul.

De aceea imperativul vremii de astăzi ne cere tuturor studenţilor să restabilim această tradiţie pentru a putea să pornim la lucru — şi la luptă, când va fi nevoe, rugând în acelaş timp pe Dumnezeul părinţilor noştri, să cate din nou cu privirea Lui spre noi şi să facă să răsară unda bunătăţii şi dreptăţii Sale sfinte, peste mulţimea florilor din grădina inimii noastre şi să dea puterea lacrimilor şi sângelui nostru să rodească iarăşi floarea bine[illegible] şi a dragostei pe pământul mult încercatei noastre Patrii.

Colegi şi colege, să revenim pe făgaşul acestei tradiţii, care singură ne dă tăria de a privi vremurile grele cu [illegible] dar nu cu turburare.

AUREL P. SAV[illegible]

INCRUSTARI

D. Al. Gregorian directorul năbădăiosului „Sfarmă Piatră" face un mişcător „elogiu şcoalei cuziste". Ne surprinde! Este o subită convertire sau este un „deschide, deschide fereastra"... ca atâtea altele... Cum asta d-le Gregorian?

„Madrigal, „romanţă" sau doctrină? „Bolid" sau consecvenţa olimpiană? „Perimat" sau perenic? Atunci sau acum? Poate cocoşul apostolului Petru a cântat sub fereastra conului Alecu...

Cum schimbă vremea pe om!

Câtă dreptate avea cronicarul!

Inscenarea cu scrisoarea jidanului Weisman adresată d-lui Mircea Ruşavăţ pentru acţiunea pe care o desfăşoară în rândurile studenţimii naţionaliste şi creştine ilustrează atitudinea regretabilă a unor oameni [illegible] taţi cu cavalerismul. In orice caz ea implică o concluzie:

Sau jidanul şi-a pierdut minţile sau anumiţi tineri şi-au epuizat mijloacele de luptă tinerească şi dreaptă.

Răspundem oricărei provocări dar la lumina zilei, nu pitulaţi după paravanul laşităţii.

„Inalta societate"

de arhitect MUCICHESCU - TUNARI

Un comunicat lapidar ne-a anunţat acum câteva zile că s'a fixat domiciliu obligatoriu pentru „două doamne din înalta societate". Comunicatul nu dă detalii asupra faptelor săvârşite de susnumitele doamne. In orice caz de îndată ce guvernul a recurs la această măsură, însemnează că este vorba de o abatere gravă dela disciplina statului. De îndată ce autoritatea a luat toate măsurile de rigoare, s'ar părea că orice intervenţie din afară este de prisos. Totuş pentrucă noi, ne-am luat aci angajamentul, în repetate rânduri de a ţine pasul cu actualul regim, socotim că un scurt comentariu al acestui fapt poate aduce lumini noui: nu asupra faptului în sine ci asupra sistemului în care se încadrează el. Acest soi de doamne, fie că-şi au numele sustrase din fanar, fie că se leagă cu „boeria" numai printr'o combinaţie de familie, ele ţin cu dârzenie nasul sus şi manevrând în umbra mai ştiu eu căreia epave politice, pretind cu tot dinadinsul că au dreptul să se înscrie în cartea de istorie.

Sunt în totdeauna prezente la ceaiurile de „binefacere" cu ochii pe amantul celei mai bune prietene şi cu urechea la cele mai proaspete cancanuri politice. Aci se ţes intrigile, aci se turbură apele.

Pe ele nu le interesează nici sufletul răscolit de furtună al Ţării, nici marile idealuri arse în vâlvătăi. Şi nici nu şterg cu suflet de mamă lacrima sărăciei ce picură neîncetat din zecile de mii de ochi lipsiţi de orice mângâiere. Ele n'au trăit niciodată imensa dramă a copilului ce întinde mâna după pâine. Pentru ele „binefacerea" este o vorbă luată la întâmplare din dicţionar şi asvârlită cu eleganţă într'o cupă de şampanie. Şi în numele acestei „binefaceri" pătrund peste tot. Pe orişiunde trec, ele lasă în urma lor şoapte ce se amplifică apoi la infinit. Aroganţa lor este inaccesibilă.

Ele se desprind din socluri de statue şi se scoboară la noi făcând un exces de generozitate. Au însă grije ca toate aceste eforturi să-şi găsesc răsunet fie într'un consiliu de administraţie, fie în anticamera unui ministru. Şi ele preferă ministerele unde se dirijează economia sau finanţele Ţării. Pentru celelalte nu manifestă nici un fel de afecţiune.

Nu le interesează dece ţăranul se duce din ce în ce mai rar la biserică;

Nu le interesează dece muncitorii au mereu fruntea încruntată şi sufletul aspru;

Nu au nici o strângere de inimă atuncia când văd tineretul rătăcind pe cărările întunericului şi nu sângerează atuncia când privesc pe harta Ţării pietrele de hotar sfărâmate.

Aceste doamne nu cumpără decât acţiuni cotate bine în strada Polonă sau în calea Dorobanţi... Vor să fie „rezerva de mâine" dar „dau o mână de ajutor" regimului de azi oferind titulari pentru portofoliile mănoase.

Am spus la început că aceste doamne acţionează pe linia precisă a unui sistem.

Repetăm aceasta. Ele insinuiază atât cât este nevoie ca să întreţină un sentiment de neîncredere, dar, n'au curajul ca să iasă în lumină şi să strige ceiace simt. La ele spiritul de conservaţiune este o a doua fire a lor.

Fac opoziţie sentimentală atât cât este necesară ca să ajungă la urechile „şefului". Le interesează mai cu seamă ca această „opoziţie" să fie transmisă ocult până la Londra. Se opresc însă atuncia când apare riscul de a-şi tăia legătura cu prezentul. Viaţa lor comodă nu vrea să fie turburată cu nimic. Ele împing din spate de câteva decenii aceleaş figuri sinistre cu burtă sau cu cioc, care-şi mută somnolenţa dintr'un consiliu de administraţie într'altul.

Mărturisim cinstit că, decâte ori vedem în ziar că este vorba de o întreprindere nouă sau veche, întoarcem capul pentrucă suntem convinşi că ne apar aceleaşi nume iritante. Oare. Ţara aceasta care geme de tinereţe şi de talente noui are ca interesul ca să ţină înapoia baricadelor pe aceşti nenorocoşi învinşi ai soartei şi să scoată mereu în frunte ca la un teatru de provincie aceleaşi măşti hâde şi mâncate de molii? Dar ce, generaţiile acestea cu onoarea mutilată de către o clică de jefuitori — cari le-au furat din mâini arma cu cari trebuia să stea la hotar — n'au ei dreptul să ţină socoteala banilor Ţării spre a vedea cine îi face şi cine îi cheltuie?

Departe de noi gândul de a face aici o luptă de clasă. Pe noi nu ne supără omul chibzuit ce şi-a adunat cu mâinile sângerânde avuţii orcât de mari.

De îndată ce şi le-a agonisit înseamnează că trebuie să şi le administreze.

Ne indispun însă „boerii" aceştia cu nume sonore cari n'au bunul simţ de a distinge în goana lor după aur, marginile îndestulării. Ei ştiu prea bine, că în vremuri de strâmtoare economică statul nu poate săvârşi acte de violenţă luându-i de guler şi svârlindu-i afară. Statul se teme de boicotul criminal al acestora. Ei însă trebuesc să înţeleagă că această problemă nevralgică nu se rezolvă numai la bursă. Ea mai are şi o latură socială.

Fiind mereu împotriva Ţării şi a omeniei, aceşti câţiva potentaţi devin odioşi.

Cei ce adună zi de zi în sufletul lor amărăciunea, înmemorează şi aceste figuri iritante.

Iar atunci când plesnesc în şapte cercurile răbdării, răzbunarea devine inevitabilă.

Zilele acestea, aceşti domni, cu portofelul doldora au mai încercat, în deplin acord cu finanţa jidovească, să turbure prestigiul monedei noastre.

Ei au năvălit pe piaţă cu saci plini de bani şi au cumpărat marfă. „Leul se clatină" şopteau ei la colţuri de stradă.

Cei ce au avut „rezerve" s'au pretat la acest joc, golind rafturile de marfă ce-şi modifica preţurile din oră în oră. Cei ce n'au avut, au rămas mai departe victimele acestui joc monstruos...

— **„Burghezia liberală, conduce din umbră politica Ţării"** afirma cu emfază o „doamnă din înalta societate" la un ceai politic...

— **„Deşi n'am fost ascultaţi, totuş vom acorda Generalului Antonescu sprijinul nostru"** afirma într'o circulară un fost om politic în faţa casei căruia se înşirue adeseori maşinile prietenilor, cumpărate din banii jefuiţi fără inimă în vremea de pomină a partidelor.

Ei uită însă, că nu se va împlini anul şi politica „jetoanelor de prezenţă" se va prăbuşi. Marea Germanie face de pe acuma să se simtă în întreaga Europă aerul tare al climatului Naţional-Socialist. Vor putea să-l suporte acela ce sunt capabili să-şi mişte braţele sau mintea. Oblojiţii întreprinderilor parazitare — unde transpiră o mie, ca să mănânce unul icre negre — vor fi loviţi de congestie.

Iar atuncea, doamnele care înfiore astăzi cu respiraţia tăiată, butonul aparatului de radio pentru ca să asculte „de acum" ştirile pornite dela Londra, nu vor mai avea ce manevra. Ele nu vor mai putea oferi Ţării genii financiare şi nici nu vor mai sta în fotolii de mătase cu destinele Ţării în poală.

Până atuncea, aş avea de făcut guvernului o propunere:

Dacă se mai găsesc cocoane de acestea limbute cari turbură liniştea Ţării, daţi-mi şi mie una, cu nume din carte şi cu osânza de trei degete pe spinare. Aş vrea să-i pun în spate samarul cu treizeci de cărămizi şi s'o urc până în vârful schelei. Şi când l-or crăpa călcâiele aşa cum le crapă ţărăncilor — surori ale noastre — ce bat toată ziua brazda aspră iar noaptea se frâng în două de oboseală peste pruncii neamului, sunt sigur că-i va amuţi limba. Şi Ţara va putea să-şi străbată în pace calea destinului ei de jar.

Polemici de actualitate

Odată cu venirea primăverii cetăţenii capitalei fac pregătiri pentru începerea reparaţiunilor suferite de imobile în urma catastrofalului cutremur din iarnă. Greutăţile pe cari le întâmpină cetăţenii sunt multiple.

Unele din ele le înţelegem. Aşa de exemplu este firesc ca oamenii să găsească cu greu banii de cari au nevoie, într'o vreme în cari toate funcţiunile statului sunt turburate.

Deasemenea găsim explicabilă lipsa sau preţurile exagerate ale unora din materiale când ştim că starea de răsboi pe care o trăim a luat dela locul lor multe braţe şi multe materii prime. Este însă un capitol pe care nu-l înţelegem şi anume acela care cuprinde dificultăţile pe care cetăţeanul le întâmpină atuncea când se adresează Primăriei pentru obţinerea autorizaţiei cuvenite. Şi nu-l înţelegem nu pentrucă nu am şti cauzele care determină această pacoste ci pentrucă o socotim ca pe o dificultate absolut inutilă pe care cetăţeanul o întâlneşte în calea lui, destul de chinuită de altfel. Pentrucă, am avut întotdeauna apropieri cu mersul treburilor municipale şi deci ne socotim oarecum cunoscători ai acestor treburi, ne permitem a insera aci — cu scopul de a servi la o îndreptare — câteva din cauzele care determină acest imens neajuns. Iată-le:

1) Este în vigoare un nou regulament de construcţii şi alinieri confuz şi complicat ca un manual de drept internaţional.

2) Serviciul de autorizaţii al primăriei este astfel organizat prin aşa zisa „centralizare", încât o cerere trebuieşte să parcurgă — spre a fi rezolvată — o cale nesfârşită. De câte ori s'au organizat şi reorganizat aceste servicii, fiecare „organizator" a ţinut să adaoge ceva, aşa că în prezent aceste servicii plutesc în haos.

Aşa spre exemplu: spre a scoate a autorizaţie de construcţie din nou, cererea trebueşte să facă un scurt popas şi la un serviciu care se cheamă: apărarea pasivă. Ei bine, ştiţi ce se întâmplă cu o cerere de autorizaţie care are neşansa să treacă pela acest serviciu? Este reţinută fără termen, sub motivul că n'a apărut încă regulamentul după care trebue să funcţioneze acest serviciu.

Este lesne de înţeles deci, că în această situaţie funcţionarul, chiar dacă este harnic şi conştiincios, nu poate fi de nici un folos, nici instituţiei şi nici cetăţenilor.

Pentru d-l Primar general al Capitalei avem toată stima. Dar probabil că n'a găsit până acuma omul spre a pune capăt calvarului îndurat de cetăţenii cari bat câte 3—4 luni de zile drumurile primăriei pentruca să-şi pună câteva petece la acoperişul c...

M. TUNARI

ARMA HOTARATOARE

de Generalul de aviaţie Löhr

Incă niciodată, în istoria războaielor, o armă atât de tânără, cum era arma aeriană germană în 1939, n'a fost trimeasă în primul ei războiu cu o asemenea misiune grea, adică: de a influenţa hotărâtor războiul.

Experienţele din 1914-1918 erau prea slabe. Dela tratatele de războiu din 1919, a căror ultimele rămăşiţe sunt călcate astăzi de armata germană, şi până la preluarea puterii de către naţional-socialism nu existase aviaţie germană, doar numai câteva mici încercări, de o nu se lăsa complect abătută din calea desfăşurării technice. Astfel Reichsmareşalul Hermann Goering a trebuit, când Führerul l-a însărcinat cu reorganizarea aviaţiei germane, să reorganizeze un mare orga[illegible] de ramificat şi greu.

Mulţumită nemărginitei sale energii, minunea a reuşit, a cărei măreţie întreagă poate fi socotită dacă judecăm, că pe lângă massa de tineri, de aviatori care nu se dau în lături dela nimic, trebuie să fie prezenţă şi un număr însemnat de specialişti experimentaţi în diferite domenii, care nu pot fi simplu scoşi din pământ. Cu toate acestea, la începutul campaniei poloneze era prezentă o armă aeriană germană, dintr'o singură bucată de oţel, cuprinsă de cel mai bun spirit soldăţesc, excelent instruită, organizată până în cele mai mici amănunte, neafirmată însă încă sub focul inamicului. Chiar dacă la unii piloţi aceasta nu este tocmai atât de greu — căci el este, oricum încercat în lupta cu acele elemente — pentru conducere era vorba însă de punerea în acţiune, în mare, a unei aviaţii fără model şi fără posibilitatea unei încercări.

Conform ordonanţei Führerului aviaţia n'avea voie să-şi îndrepte atacurile, după cum răspândeau în lume specialiştii străini, împotriva ţintelor vitale ale populaţiei civile. ci aveau ordin strict să atace numai ţinte militare. Comandantul Suprem al aviaţiei, Reichsmareşalul Göering, a pus în acţiune, pentru colaborarea cu ambele grupuri de armată Nord şi Sud, care au trecut la contra-atacarea Poloniei, flotele aeriene 1 şi 4, pe când restul unităţilor aviaţiei au fost însărcinate cu asigurarea spaţiului aerian german împotriva vestului, nordului şi răsăritului. Misiunile ofensive care trebuiau săvârşite în răsărit au fost astfel regulate de către Reichsmareşal, împărţind mici unităţi pentru colaborarea directă cu armata pe câmpurile de luptă, pe când grosul flotelor aeriene 1 şi 4 au fost însărcinate mai întâiu cu cucerirea rapidă a spaţiului aerian.

Când la 1 Septembrie 1939, dimineaţa, trupele germane din Nord şi Sud-vest au trecut graniţa poloneză, au trecut în acelaş timp în aer, şi aceiaşi direcţie, graniţa, escadrele germane, efectuând atacuri asupra cuiburilor poloneze de aviaţie, până la Lemberg şi Brest-Litowsk. Nenumăratele cuiburi de aviaţie au cerut o împărţire considerabilă a unităţilor puse în acţiune, cu toate că însemnata aviaţia poloneză de vânătoare era încă complect intactă iar pe lângă aceasta trebuia socotită şi apărarea antiaeriană poloneză. Intr'adevăr dela început, apărarea anti-aeriană s'a dovedit a fi foarte serioasă. Dibăcia şi curajul unităţilor atacatoare, conducerea lor bună şi definirea clară a ţintelor, de către Comandamentul Suprem au mijlocit însă, să rupă într'un timp de 48 ore, coloana vertebrală a aviaţiei poloneze. Istoria campaniei din Polonia, care se va scrie după războiu, va dovedi clar, infinselor cercuri, că raportul numeric al ambelor părţi nu este în niciun caz zdrobitor pentru inferiorul, de fapt a fost însă valoarea lăuntrică a victoriosului.

La 3 Septembrie, Reichsmareşalul şi-a pus în acţiune toate forţele sale împotriva unităţilor de trupe; combaterea restului aviaţiei poloneze se mai scurgea doar pe lângă aceasta, a devenit un lucru secundar. Marile mişcări de trenuri ale polonezilor, care încercau acum scoaterea trupelor lor din cleştele german, transportându-i spre răsărit, au fost curând distruse.

Acum polonezii se străduiau pe toate drumurile, să ajungă în răsărit; au fost împiedicaţi, zdruncinaţi în forţa lor de luptă, de multe ori împrăştiaţi. Au fost întrecut de blindatele germane, s'a ajuns la încercări, până la urmă la încercarea cea mare din spaţiul Kutno. La aceste lupte, numai puţini împrăştiaţi au putut să se salveze prin păduri, cu toată rezistenţa curagioasă opusă, pe când cea mai mare parte a trupelor şi întregul material a căzut în mâinile germane.

La urmă, polonezii au făcut absurda şi criminala încercare, de a apăra Varşovia, singuratica insulă rămasă în stăpânirea lor, cu toate că Führerul le-a pus, din umanitate, condiţiuni mărinimoase. Ei n'au ocupat numai forturile acestei cetăţi, ci au barat şi toate străzile cu baricade, ca şi case fortificate şi înarmate, a căror arme au fost deservite de populaţia civilă. Un atac scurt al armatei terestre în colaborare cu aviaţia, au făcut sfârşit acestei nebunii. Starea fostelor case fortificate şi alte instalaţii militare, după această luptă scurtă a dovedit limpede, ce era de aşteptat, dacă inamicul nu s'ar ţine în alte părţi de ordinul dat de Führer aviaţiei germane, de a limita acţiunile de luptă numai la ţinte militare.

Astfel tânăra aviaţie germană a avut norocul, de a-şi putea dovedi neîndoelnica forţă de lovitură în campania de 18 zile şi astfel să contribuie cu mult la această decizie rapidă. De atunci ea a îndeplinit exemplar, deja nenumărate ori, misiuni, făcând-o clar tuturor scepticilor: Ea va înfrânge orice misiune, pe care o va primi — condusă de Reichsmareşalul Göring—dela Führer.

O rectificare a d-lui prof. G. Pascu

Răspunzând unei note apărute în ziarul nostru, d. prof. G. Pascu ne roagă să publicăm următoarea notă apărută în revista ieşeană **Cetatea Moldovei** — şi căreia îi facem loc cu plăcere.

In „Cetatea Moldovei" No. 4 am publicat o notă prin care arătam că Academia Romînă îşi recrutează membrii săi actuali dintre masoni, cu excepţia lui A. C. Cuza. Se pare că rîndurile privitoare la marele ieşan au fost greşit înţeles. Mă simt deci dator a da următoarea lămurire.

Prin valoarea sa, A. C. Cuza era unul din cei mai îndreptăţiţi ar fi fost ales membru activ al Academiei D-sa era chiar membru corespondent de trei decenii. Vechiul său prieten N. Iorga nu gîndise niciodată să propue alegerea sa ca membru activ, iar cînd această propunere a venit dela Octavian Goga, N. Iorga a fost contra, şi nu l-a votat decît în ultimul moment, cînd a văzut că ori cu votul lui ori fără, A. C. Cuza tot va fi ales.

Luînd iniţiativa alegerii lui A. C. Cuza, Oct. Goga a dovedit încă odată acel spirit de largă preţuire a valorilor naţionale de care a fost totdeauna călăuzit, căci, deşi rătăcit un moment în masonerie, Oct. Goga a fost însufleţit până la capătul vieţii de cel mai curat naţionalism.

Ne îngăduim totuş, chiar în marginea acestei rectificări să facem rezervele noastre în ce priveşte „rătăcirea lui Octavian Goga în masonerie".

LUPTA GENERAŢIILOR

II

Dezigur, erau şi bătrâni la 1890, cum sunt şi azi, cari vedeau realităţile sau parte din ele, peste nivelul comun.

Ne gândim la P. P. Carp, o viaţă întreagă destinat treburilor publice.

Şi el a denunţat, fără pregel, dezastrul spre care ne mână „politica satisfacerei poftelor" organizată de „marele" partid al lui I. Brătianu.

Când bătrânul junimist şi aristocraticul bărbat de Stat trebue „să se retragă", obosit şi degustat de o luptă zadarnică el este definitiv învins de năvala „tinerilor" neo-conservatori, conduşi de „briliantul" Take, primum omnium al avocaţilor de nivel comun.

Astfel, ani de ani, cu noui forţe tinereşti, mlaştina morală se întinde şi pătrunde tot.

Din clasa dirigentă ea se resfrânge asupra celor de jos.

Din „politică" ea se întinde în Administraţia Publică: cu mii de funcţionari daţi pradă corupţiuni jidoveşti; în magistratură: cu judecători la ordinele guvernanţilor şi supuşi aceleiaşi corupţiuni; în şcoală: profesorii fac doar parte din „intelectuarii" clasei dirigente, alături de avocaţi...

El trebue să urmărească „politica", trebue să citească zilnic „Adevărul"! şi astfel ajung să se „iniţieze" şi să „vizioneze" un nou jargon, provocând dezesperarea de astăzi a d-lui Pisani...

Cultura? Se miră azi, un ministru al Instrucţiunii Publice, că elevi de liceu, la 15 ani, nu ştiu cine a fost Vasile Alecsandri!...

D. Pisani — cu toată stima, pentru D-sa şi tot respectul, pentru adevăr — n'a observat deloc că noul jargon al profesorilor se apropie de „esperanto" visătorilor activi din ghettoul Sărindarului.

D. ministru al Instrucţiţunii Publice nu putea înţelege — împotriva „opiniei civilizate" — că, la noi, nu mai este de mult cultură, în şcoală, ci „culturalizare" la teatrul lui „Rosetti Roman".

Nu voiau unii să-i ridice, acestui „mare" autor dramatic, statue, alături de uitatul de azi, Alecsandri?!...

Găsim în „Naţionalitatea în Artă" a d-lui Profesor A. C. Cuza multe explicaţi folositoare, oferite tinerilor de acum treizeci de ani.

Dar cine avea atunci vreme de pierdut pentru a căuta explicaţii de care nu avea nevoe.

Tinerii de atunci îşi găseau repede „un post" şi posibilităţi de evoluţiune, în mlaştină, după aptitudini.

Iar lucrurile au mers legea lor firească, după prevederile economistului nesocotit, fiecare urmărind maximum de confort, cu minimum de efort.

Am ajuns astfel la războiul de acum douăzeci şi cinci de ani. A se vedea tristele „notiţe zilnice" ale generalului care ne-a salvat Ţara dela o totală ruşine...

A venit România Mare. Idealul naţional. Desigur. Dar cum? Cu ce condiţii ale „aliaţilor", dictând dela Versailles pacea judaică.

România „Mare" cu drepturi limitate pentru noi, Statul naţional, dar cu drepturi totale de a ne exploata şi de a ne conduce, pentru două milioane jumătate de noui „cetăţeni români" şi... Ligii Naţiunilor.

Profesorul A. C. Cuza s'a declarat împotriva acceptării de Români a Tratatului dela Versailles.

El a rămas singur. Am putea aminti aici de un mare învăţat, foarte popular... Tragicul său sfârşit ne împiedică de a vorbi. De mortuis nihil...

Şi iată-ne ajunşi la generaţia tânărului care „în toamna lui 1919, cu adâncă evlavie „se apropie de Iaşi", „cetatea eternă a românismului" (V. Pentru Legionari C. Codreanu).

Aceasta este generaţia răzvrătiţilor, a „huliganilor" barbari şi asasini, în luptă cu „civilizaţia occidentală" cu înţelepciunea şi cu „ordinea" bătrânilor.

Ce vor aceşti tineri „neisprăviţi", să reformeze Ţeara? striga indignat un mare învăţat...

Ei vroiau în adevăr să reformeze ţara, căci nu mai puteau trăi în mlaştina morală.

Ei veneau dela Iaşi.

„Adevărul biruește" spunea acolo Profesorul A. C. Cuza, care „strălucea ca un far" la Universitatea Ieşană, pentru aceşti tineri, hotărîţi să lupte împotriva minciunei din mlaştina morală.

Bătrânul acum, de ani. Profesor dela Iaşi prevăzuse că „ideea naţională va încolţi în conştiinţi", această fiind prima condiţiune de mântuire a noastră.

Căci naţia aceasta nu e menită să dispară într'o mlaştină morală.

Tinerii din jurul Profesorului dela Iaşi, erau o elită naţională ce trebuia să se formeze în jurul acestui mare român. Dacă nu s'ar fi format, nici o mântuire nu mai era posibilă.

Această elită tinerească se grupează mai plin de avânt şi de iubire de neam, celui mai zbuciumat şi mai revoltat din ei.

Tinerii aceştia au douăzeci de ani, sunt revoltaţi, s'au luptat în stradă împotriva mişcărilor comuniste organizate de cetăţenii Ligii, cari fac „presa românească".

Ei sunt, natural, violenţi.

Oraşele româneşti trebue să fie ale Românilor, repetă Profesorul dela Iaşi, de mai multe decenii.

Ei văd oraşele româneşti proprietatea unor jupâni obraznici de bogăţia lor, pretenţioşi de drepturile lor, nu de a trăi şi de a exploata „liniştiţi", acum, ci de a ne îndruma, de a da directive, de a „pretinde" să ne transforme ţara într'o republică sovietică pe gustul lor. Tinerii aceştia îşi manifestă dreptul de proprietate naţională stricând geamurile jidanilor venetici şi spectacolele lor jidoveşti.

Reacţiuni primitive şi „barbare"? Poate, Dar, naţionale, sigur.

Nimic mai uşor pentru „marea presă" a nivelului comun decât să-i denunţe, pe aceşti „huligani" barbari, derbedei răzvrătiţi împotriva „ordinei legale".

Guvernanţii mlaştinei trebue să ia măsuri, căci „ordinea în stat e periclitată".

„Străinătatea" care nu ne-a dat decât drepturi limitate „protestează" şi guvernanţii se găsesc în faţa primejdiei de a li se refuza orice împrumuturi, fără de care nu pot guverna.

Ei vor lua deci, „măsuri severe şi riguroase" contra acestor tineri... cari vor intra, desigur, „în normal" cum au intrat şi alţi revoltaţi, când le-a trecut tinereţea zburdalnică...

Ei, dar iată că nu a fost aşa de simplu.

Pasiunile acestor tineri, de data aceasta, sunt definitiv călite la focul unei credinţe neclintite.

Ei vor rămâne neclintiţi în credinţa lor.

Această credinţă este legea naţionalităţii a bătrânului lor Profesor dela Iaşi.

Ei au în faţa ochilor mlaştina morală şi prăpastia în care se rostogoleşte o naţie, neamul lor.

Ei nu vor să se rostogolească — şi vor rămâne, cu preţul oricărei jertfe, în luptă aprigă cu valurile mlaştinei, deasupra nivelului comun, ca şi Profesorul lor.

Dar ei se vor bate.

Va fi o luptă crâncenă cu valurile distrugătoare.

In sufletul şi în gândirea „Căpitanului" lor, soarta lor e pecetluită.

Ei vor fi jertfa ce se cere pentru mântuirea acestui neam. Cum s'ar putea, mântuirea aceasta, „înălţa la cer ca un pom înflorit", fără sacrificii fără jertfe.

Este o lege a firei ca

„...aprinşi de focul sfânt,
cei veniţi întâi cad jertfă, căci pe
valea pământească.
Vei muri pentru idee, de vrei ca
ea să trăiască
Şi să prindă rădăcini ca stejarul în
pământ

Tânărul poet dela 1880, care ne-o spune **(V. A. C. Cuza, Poezii)**, ce putea face altceva, la 1923, când, bătrânul acum, Profesor naţionalist, e acuzat de „instigarea" tineretului decât să răspundă: „nu aprob, nu dezaprob, constat".

Astfel începe „lupta generaţiilor".

Vom încerca să vedem şi să lămurim, mai departe, cine sunt, azi, de o parte sau de cealaltă, în drept să se ridice şi să strige, în faţa acestui neam, Acuz!

Noi ştim de pe acum răspunsul ce-l va da Istoria, în faţa căreia va sta pe banca acuzării: „mlaştina morală".

Dar nu orice „Istorie a Românilor" ci aceea a Adevărului care pururea biruește!

X. X. X.

FAPTE ŞI COMENTARII

PROCESUL LUMII NOASTRE VECHI

— urmare din pag. 1-a —

loc. Buzunarele lor tremurau de o frenezie panică — iar conștiințele erau tulburate. Cine erau tinerii ăștia cari „deranjau" atâta confort! Să se ducă „la carte" îndrăzneau ei să murmure „din sfatul Vulpache sau dela ghișeele lui Aristide Blank!

Era însă o gravă eroare: tocmai fiindcă veneau dela carte într'adevăr, tinerii aceștia izbuteau atâta de just să afirme adevărurile noastre de neam!

Dar acum trebuie să cercetăm procesul care ne aduce până în zilele de azi. Câte brutalități într'adevăr au întrebuințat acești bătrâni în apărarea buzunarelor lor, — și câte infamii, pentru paza acestui „confort" la care nu se mai resemnau să renunțe!

Ruptura, marea ruptură, în ceasul ăsta se face. In atâta orbire a unui adevăr, care se arăta par'că în însăși jertfa vieței publice a lui A. C. Cuza, tinerii noștri au putut ușor să priceapă că nu mai era aproape nimic de făcut... Minciuna, necredința, acești ochi opaci și închiși, nu se arătau cu atâta violență fără să sape răni adânci în sufletul amar al acestor băeți... Și cum cei mai mulți dintre ei nu mai erau firește dispuși să aștepte încă 50 de ani, ca A. C. Cuza, pentru afirmarea unor adevăruri fără noroc, — violența începe desigur să apară acum ca singura soluție și pe baricadele tinereții!

Din ceasul ăsta tinerii își acceptau jertfa lor, voluntară. Erau hotărîți să moară... Minunat sublim! Cine va îndrăzni să-i [illegible]? Ei se dădeau astfel țării, nu numai cu sufletul pe care îl cheltuiseră până acum — dar cu această viață chiar, de pură lumină, și cu însăși carnea lor, care nu tremura.

Și par'că în acest implacabil destin biruitor, care își cere un preț atâta de greu, tinerii ei înșiși, ei cei dintâi, veneau acum să răscumpere cu viața lor toate păcatele multe și grele ale lumii din care plecau...

Și totul așa s'a petrecut — ca'când a fost scris! Corneliu Codreanu a fost strâns de gât într'o mizerabilă noapte, de această lume bătrână chiar — care își trăește astăzi ea însăși o lamentabilă agonie! Iar prietenii lui Codreanu, atâția pe cari-i știm — și pe cari Generalul i-a onorat — dorm și ei astăzi somnul drepților, întinși fără viață, în pământul de lacrimi al Patriei...

Se închide astfel aici, ca pe un fundal shakespearean, și peste atâta ireparabil doliu, a doua etapă — și poate cea mai crudă — a luptelor dintre bătrâni și tineri. Nădăjduesc că după atâta obiectiv examen, responsabilitatea grea a celor dintâi — nu s'ar mai găsi nimeni s'o nege. Pretutindeni, am văzut, apare rânjetul lor ostil — și mâna lor chiar, de atâtea ori asasină... Pretutindeni această teroare cu care voia să te apere cea mai putredă viață, — ca'și când toate primăverile trebuiau sugrumate de atâta veștedă toamnă! Ei au prigonit adevărul, au vrut să frângă și au ucis iresponsabil atâtea tinere vieți — ca'când n'ar fi știut că toate morțile injuste, au totdeauna destinul să cunoască, peste infamia noastră, lumina altfel bogată a marilor învieri... Este totuș cel mai frumos cântec din Faust. Dar oamenii ăștia erau atât de puțin creștini!

ULTIMUL ACT AL DRAMEI...

Și acum este ultimul act al dramei, care se petrece repede, în fulgerarea celor patru sau cinci luni din urmă, care au trecut... Dar să aibă „bătrânii" mai mult adevăr, — să aibă ei mai multă dreptate acum? Să vedem, — să vedem până la sfârșit!

Tinerii au venit într'adevăr „la guvern"... Părea că steaua lor se împlinise și că era biruința. Un om bun îi ridica din durere — și cu gestul, cu inima, cu bunele lui priviri încerca să le vindece rănile. Și tinerii n'au putut să creadă marei lor fericiri — nici n'au putut s'o priceapă! Iată-i tot atâta de răzvrătiți, aceiași haiduci din păduri — din pădurile unde au fost goniți! — iată amarnica lor desolantă... Ura lor chiar, care acum nu se se mai putea vindeca! Dar, cu adevărat, de unde veneau în sfârșit tinerii ăștia? Am mai spus-o aici: veneau din ocne și de pe cele mai sumbre drumuri ale unei țări de prigoană!

Cine i-a trimis însă aici, cine i-a obligat să se exileze, iremediabil aproape, în aceste inumane regiuni, unde stăpânesc ura, ferocitatea și groaza? ACEASTA ESTE ESENȚIALUL — pentru că aici este CAUZA INTREAGA A RAULUI PE CARE-L DEPLANGEM!

Dar răspunsul, nici de data asta nu mai este pentru nimeni secret.

Cine a gonit tineretul, cine i-a înstreinat sufletul — așa încât astăzi ni se pare atâta de greu să-l mai putem regăsi? Cine!

Dar o știți prea bine — sunt chiar acești bătrâni, cari astăzi ridică piatra și cari acuză! Acești îmbâcsiți bancheri cari apărându-și monstruoasele lor privilegii, au gonit pe tineri până în toate ascunzișurile țării, în nădejdea că, fără ei, ar fi putut continua să-și păstreze putreda lor viață de până mai ieri... Și atunci ce ați fi vrut să facă acest tineret îngrozit?

Cum și-ar fi găsit echilibrul, ei mai întâi — cum ar fi putut în sfârșit să-l dea Statului nostru și țării? Acestea sunt adevărurile.

Dar dacă se cer răspunderi, atunci mi se pare că le-am văzut... Ele poartă monoclu și bărbi, sunt în marile bănci, în safe-urile bogate, în confortul facil și în Consiliile de Administrație. In toată această lume bătrână și putredă care s'a sfărâmat!

Și totuș azi, ce vedem? Uitați-vă și d-voastră... Acești bătrâni chiar, ei înșiși, cu aroganța lor pe care încă se mai zăresc umbrele reci ale spaimei... Ei ascultă totuși acum. Sunt fericiți! „Experiența s'a consumat". Și au rămas din nou, numai ei. Luând în bagajul polemicei lor argumentul gravelor dezordini tinerești — DE CARE INSA, AM VAZUT, EI INȘIȘI, ȘI NUMAI EI, SUNT CEI DINTAI RESPONSABILI! — acești neresemnați delicvenți, uneori cu mâini însângerate chiar, par să se ofere ca singurii salvatori ai stărilor noastre de azi... Speculând nu mai puțin o legitimă prudență a Generalului față cu atâtea excese care au trecut, acești foști liberali, acești foști țărăniști, pretind firește că s'au verificat — prin contrast — și că ei sunt desigur acești oameni „cuminți" cari ar urma să refacă ordinea românească.

Ni se va îngădui nouă totuș să dăm la o parte, cu gestul cel mai blajin de astfel, un entuziasm atât de grăbit!

Mai întâi de cari tineri e vorba? Cei cari au greșit, îi cunoaștem, îi știm! Știm și cum — și DECE au greșit!

Dar și-au spus oare cuvântul toți tinerii Țării, toți aceia cari au lucrat într'adevăr ideile biruitoare de azi? Și nu cumva au rămas — imensă rezervă! — aceia chiar cari, izbutind să-și păstreze o sănătate morală, sunt poate astăzi cei mai calificați să vorbească? E întrebarea la care răspund din atâta prigoană, cu stoicism și lung îndurată, sute de tineri pe cari-i știu, admirabili băeți, minți înțelepte, atâtea energii devotate! Sunt acești mari luptători ai Moldovei naționaliste, ca și atâtea eminente figuri ale eroicului început dela „22"... Toți aceștia, nu au vorbit, nu au fost auziți. Dar Generalul îi caută, e sigur — și tot atât de sigur este că el însuși va fi fericit să-i găsească!

Atunci ce noroc să mai aibă toată năvala asta — și atâți clienți ai cluburilor de ieri? Cuminți, oamenii ăștia — „cuminți"! Am vrea să credem că e ultima lor impostură... „Cuminți" ei, cari au sugrumat cât au putut toate adevărurile de azi! Cari au cultivat toate stările de servilism, de acaparare, de ilegalitate ale vechei democrații! Cari nu s'au îngrijit decât de chiverniseala chimirului propriu — și pentru el au făcut toate prigoanele! Ei în sfârșit cari ne-au adus până la dezastrul hotarelor — fiindcă opera lor este această țară mutilată care ne face astăzi să sângerăm din toată ființa!

Să ne regăsim!

Atât de „cuminți" au fost, încât astăzi plângem peste mii de morminte — și peste toate granițele părinților noștri...

Și atunci, — bătrâni, tineri... Procesul lor, iată-l aci!

Dar mai mă gândesc la alți „cuminți", acești oameni cari n'au făcut niciun rău, acești burghezi cum-se-cade, — pe cari elanul îi turbură... Și lor s'ar putea ca tinerii să nu le fie totdeauna pe plac. E posibil... Dar un lucru! „Cuminți", să știm bine, nu sunt aceia cari dacă nu fac niciun rău, e fiindcă în realitate nu vor să schimbe și nu fac nimic... „Cuminți" sunt cei cari, dorind înfăptuiri noui, se pricep totuș să rămână „cuminți — și găsesc în fapta lor, ordinea creatoare!

Aici, pe drumul ăsta, s'a încercat tineretul nostru... El n'a fost lăsat să trăiască... Și dintre acești tineri, în ceasul mare al Faptei, am văzut atâția cari n'au ajuns decât otrăviți și bolnavi, și cari au trebuit să cadă de pe cele mai înalte poziții! Ii așteptăm la marea lor reapariție care va trebui să fie — și care va fi. Și pe care cu toții o dorim...

Procesul lumii vechi, așa dar, credem că se va putea găsi aici — cu toate datele lui... Lumea aceasta acum, nu avem decât s'o privim! Torțe murdare, [illegible], — făclii impure: ce continuitate s'ar fi putut obține atunci și în ce punct de înfăptuire s'ar fi găsit!

Dar i-am privit și pe acești tineri deopotrivă, în fața unor triști adversari cari încă n'ar renunța să-i acuze... Am vrea să-i privim îndelung! Vieți frânte dela început, inimi bătute de frig, atâtea suflete părăsite... Nu știm ce cuvânt am mai găsi să le spunem! Suntem înecați de durere...

Și totuș, — totuș într'adevăr! In grava desbatere — o soluție va trebui să găsim...

E adevărat, tinerii aceștia n'au întâlnit până astăzi decât o lume brutală și rea... de cele mai multe ori! Dar iată atâtea figuri, — atâtea pe care nu le uităm! Bătrâni, dacă vreți, dar cari vor duce cu ei, până la groapă, o primăvară fără sfârșit. In graba lor, în groaza lor de lume, tinerii noștri i-au uitat însă și pe aceștia — sau au putut să-i confunde. Va trebui să-i regăsim acum — într'un ceas destul de târziu! Nimic nu ne apare mai necesar...

Acest elan și această sete aprinsă a tinereții, — unde ne-ar duce totuș, dacă [illegible] continua să piardă contactul cu fondul prim din care s'au ridicat! Drama lui Solness, evocată aici un minut, are și sensul acesta — al elanului necontrolat, al unor ireparabile prăbușiri!

Să luăm atunci din toate părțile, din toate vârstele, tot ce ne-a rămas salubru, valid și bun... Aceasta va fi țara, pe care trebue s'o facem!

Negreșit, alți tineri acum vor avea să fie chemați la gravele îndatoriri ale muncii... Ei nu vor disprețui însă nici contactul bătrânilor, această sevă a rădăcinilor înfipte într'un pământ tot atât de etern! Și numai așa, cu larga înțelegere a unei vieți unanime, tinerii aceștia, mâinile lor de prietenie, din nou întinse cu vechea dragoste a primelor lupte, vor ajuta mai mult, vor ști mai ales să unească, nădăjduim, chiar această eroică generație, zdrobită, de patetism și de jertfă...

TOMA VLADESCU

Un soldat german despre muzica românească

Ziarele germane care apar în România publică reportagii interesante despre concertele date de soldații români, camarazilor lor germani, subliniind importanța acestor concerte, care contribue într'o largă măsură la adâncirea legăturilor sufletești dintre cele două armate. Lucrul acesta reiese clar din rândurile de mai jos.

Dintre toate mijloacele de exprimare, desigur muzica este aceia care poate oglindi în modul cel mai fidel posibil sufletul unui popor. Ea vine din adâncul sufletului, și aceasta este cauza că muzica poate fi înțeleasă de toată lumea.

O LUME CA DIN POVEȘTI

Suntem de părere că a fost o idee excelentă, ca România și sufletul românesc să fie făcut cunoscut soldaților germani, prin muzica românească. Concertele care au început acum câtva timp, în cadrul orei militare româno-germane la radio, au avut darul să descopere toate minuțiile necunoscute acestei țări necunoscute pentru soldații germani.

Impresia a fost atât de puternică, încât nu puțini au fost aceia care s'au întrebat: cărui fapt se datorează, că aceste bucăți nu numai muzică românească, au permis ascultătorilor germani să figurează și în programele concertelor germane.

INTR'O NOUA LUME MUZICALA

Nu ne amintim să fi citit despre literatura muzicală română la capitolul „Muzica popoarelor" din marile lucrări de istorie muzicală. Iată dece concertele recent date de orchestra simfonică din București în Germania, deși cuprindeau în programele lor nu arunce cea dintâi privire într'un domeniu muzical cu totul nou.

Acelaș lucru se poate spune despre soldații germani din România, care au avut prilejul să asculte de curând primele concerte românești fie la radio, fie la teatrul „Regina Maria" din București. Acest concert a fost un gest de atenție al armatei române pentru armata germană și a fost executat de orchestra simfonică a armatei.

UN TABLOU INCANTATOR

Teatrul, plin până la refuz numai cu soldați, oferea un tablou interesant. Toată scena era ocupată de orchestră, în uniformă brună-pământie a soldaților români. Toată sala plină de bluzurile verzi și cenușii-albăstrui ale soldaților gemani de infanterie și aviație, iar lojile ocupate de ofițerii germani și români. Concertul s'a bucurat deasemeni de sprijinul ministerului apărării naționale și al ministerului instrucțiunii, cultelor și artelor.

Așteptările auditorilor au fost mai mult decât satisfăcătoare. Soldații germani nu vor uita niciodată orchestra simfonică a armatei române, sub conducerea d-lui Locotenent Colonel Prof. Ion Delu și pe solista Elena Dumitriu-Popescu, care le-a cântat arii populare românești. Ascultătorii au descoperit o comoară de idei și forme muzicale, un colorit și ritmuri noui. Nouă, străinilor, ni s'au părut caracteristice legătura acestei muzici cu poporul și pământul românesc. Aceasta se observă mai ales în cântecele ale căror accent popular nu este cântat ci vine deadreptul dela isvor, la inimă, proaspăt și candid. Pe acest element se desfășoară frazele simfonice,, care adâncesc motivele și le ridică în cele din urmă la o sonoritate care lasă să se întrevadă un grad nebănuit de cultură și tehnică muzicală.

Marina germană de războiu

Submarine germane într'o bază navală

Serviciul sanitar în Franța ocupată

— Colaborarea cu autoritățile sanitare franceze — Convorbire cu higenistul militar dr. Walther

de corespondentul de răsboi KARL BRINGMANN

In războiul actual, trupele sanitare germane cuprind afară de medic, care îngrijește răniții, pe higienist, a cărui menire este să apere trupele de isbucnirea bolilor.

S'a văzut la fața locului cât de însemnat este serviciul sanitar al armatei germane — perfect până în cele mai mici amănunte — într'o țară ca Polonia. O convorbire cu doctorul Walther, higienistul serviciului sanitar al armatei din Franța, ne-a arătat că și în Vest, în Franța, a fost enorm de mult de făcut pentru sănătatea armatei germane — și multe mai rămân încă de făcut.

Lupta contra bolilor infecțioase și a epidemiilor, misiunea principală a acestei ramuri a serviciului sanitar militar, cere înainte de toate condiții generale sănătoase, alimentație cu apă bună de băut, îndepărtarea gunoaielor și apelor murdare. După scurta și victorioasa campanie din Franța, multe instalații de apă potabilă au devenit neutilizabile; un serviciu de sa Franța, mai ales la țară și în o- lubritate, pe măsura celui obișnuit în Germania, nu exista în orașele mici. Canalizare și conducte de apă nu există decât în puține orașe mari. Cu ajutorul Comănduirilor locale germane, edilii francezi au fost făcuți atenți asupra salubrității și li s'a cerut să împiedice, pe cât posibil, impurificarea apei. Trupele germane au adesea la dispoziție fântâni separate și li se interzice să bea apa ce curge la suprafața sau să mănânce fructe nespălate.

A doua datorie importantă a unui serviciu rapid și sigur pentru combaterea epidemiilor este indentificarea bolilor. Intr'un birou sanitar din Paris un plan mare a lorașului atrage atenția vizitatorilor; pe harta aceasta, în toate cartierele orașului, sunt înfipte ace cu gămălie roșie albastră, albă și galbenă. Ele arată cazurile de boli contagioase ale populației civile franceze și anunțate serviciului sanitar; mulțumită lor poți vedea dintr'o ochire starea sanitară a orașului. Dacă acele roșii, care arată diferite sau alte boli cantagioase ale copilăriei, sau acele de altă culoare se concentrează într'un loc, acest focar este supus îndată unei examinări sanitare a întregii regiuni ocupate. In clipa de de față — ne spune d. dr. Walther — starea sanitară a Franței este în general satisfăcătoare. Indată ce au apărut în unele porturi și orașe industriale din nord boli infecțioase ca tifosul sau desinteria, s'au luat măsuri de siguranță prin izolarea bolnavilor și prin stăvilirea posibilităților de propagare — astfel că epidemia a fost repede stinsă. Mulțumită inoculărilor preventive și altor măsuri de precauțiune, niciuna dintre aceste epidemii n'a putut atinge armata germană. Lupta noastră continuă și pe lte două tărâmuri, cel puțin în ce privește populația civilă franceză: pe tărâmul tuberculozei și al bolilor venerice. Serviciul sanitar german face și în acest caz tot ce trebuie pentru apărarea sănătății trupelor.

Tuberculoza este încă foarte răspândită în Franța, unde cifra mortalității prin tuberculoză este destul de ridicată.

Examinările clinice, roengtenologie și bacteriologie făcute regulat, în cele mai multe departamente, ne-au permis să stăvilim nu numai tuberculoza prostituatelor, dar și bolile venerice. In special în ce privește aceste boli, măsurile severe ale serviciului sanitar german au influențat autoritățile sanitare farnceze — care vor aduce în curând o lege asupra combaterii bolilor venerice și o reglementare a prostituției.
tra bolilor infecțioase este acela
Un ajutor prețios în lupta con-
pe care-l dau oficiile de higienă, atașate fiecărei circumscripții militare. Starea sanitară a teritoriului ocupat este bună mulțumită sforțărilor acestor oficii. Afară de aceasta, soldații companiilor de măcelari și brutari din peste 70 de casinouri soldățești sunt supuși regulat unui examen clinic și bacteorologic, ce și ajutoarele lor, germani sau francezi.

Examinarea alimentelor este făcută de oficiile de analiză chimică.

Acestea sunt, în total, măsurile pentru asigurarea sănătății trupelor în teritoriul ocupat al timp au îmbunătățit și au asigu- Franței, măsuri care, în acelaș rat condițiile generale sanitare ale populației franceze. Trebue să adăogăm că și corpul medical ca și farmaciile funcționează din nou normal. Aproximativ 80% din medicii civili francezi sunt din nou la locul lor.

Pe tărâmul higienei, ambele părți trag foloase din colaborarea strânsă dintre serviciile sanitare germane și autoritățile sanitare din secretariatul general al sănătății și familiei din ministerul de interne francez.

O întâmpinare

D. avocat Beldie din Tecuci, socotindu-se lezat de un articol apărut în ziarul nostru ne roagă să publicăm următoarele:

Domnule Director,

Resping cu tărie cele scrise de d-l Gheorghe Cuza referitor la persoana mea în articolul: „In luptă cu Franc-masoneria. Am detestat și considerat întotdeauna periculoase orice organizații oculte.

Cu stimă,
Avocat BELDIE, Tecuci

Numai absența noastră dela Redacție ne-a împiedicat să dăm curs la timp rugăminții pe care ne-o face — de altfel în formele legii — d. avocat Beldie. Il satisfacem astăzi cu toată plăcerea.

Decât, din cercetarea articolului încriminat, cât și din informațiile pe care le-am primit, rezultă că d. Beldie n'ar fi avut dece să se socotească lezat.

D. prof. Gheorghe Cuza n'a afirmat într'adevăr nimic despre persoana d-lui Beldie. A amintit numai despre o întrerupere a acestuia care a fost acoperită de un hohot de râs în urma unei replici pe care eminentul nostru prieten n'a întârziat să i-o dea. Atât. Dar asta nu însemna că d. Beldie ar fi francmason.

Și nu justifica probabil nici osteneala unei somații prin portărei.

REDACȚIONALE

Studentul M. MIHAILESCU care ne scrie în chestiunea paginii studențești, și a politicei noastre externe este rugat să ia contact cu directorul ziarului nostru.

A. C. CUZA: „Indrumări de politică externă"

Săptămâna aceasta apare, la editura **Cugetarea** *unul din marile documente ale politicei noastre din ultimul timp.*

Este vorba de cartea lui A. C. Cuza care rezumă o bună parte din toată activitatea parlamentară a marelui om

Cartea se va intitula:

„INDRUMARI DE POLITICA EXTERNA". Ea va purta următoarele trei subtitluri:

I. — **Desființarea Ligii Națiunilor;**

II. — **Revizuirea tratatelor;**

III. — **Alianța României cu Germania.**

Volumul va cuprinde răsunătoarele discursuri parlamentare — de atâta actualitate azi — ținute de d. prof. A. C. Cuza între anii 1920 — 1936.

INVIEREA
Săptămânal de politică și cultură românească
Director, TOMA VLADESCU
Redacția și Administrația
București
Srt. Popa Petre 42, Et. II
Telefon: 2.33.55

IMPRIMERIILE „TIPARUL ROMANESC" S. A. Str. Sărindar Nr. 16 —